

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію «Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану»¹

Рецензована наукова праця представляє собою вагомий внесок учених-правників у розвиток правової системи України в надзвичайних умовах воєнного стану, спричинених повномасштабною збройною агресією російської федерації. Людина та її потреби є орієнтиром формування парадигми сучасного права, дослідження теоретико-правових положень і практичних рекомендацій науковців.

Автори колективної монографії не тільки розкрили з наукової точки зору сучасні методологічні й теоретичні аспекти інституційної основи державного механізму забезпечення прав і свобод відповідно до воєнних реалій, а здійснили дослідження питань правотворчої, правозастосовної та правозахисної практики у сфері дотримання балансу між інтересами національної безпеки й забезпеченням захисту прав і свобод осіб, які постраждали внаслідок воєнних дій.

Науковцями внесено пропозиції щодо запровадження дієвих форм і засобів удосконалення, утвердження, гарантування та захисту прав людини відповідно до принципів верховенства права, гуманізму та справедливості, міжнародних стандартів прав людини, практики Європейського суду, норм вітчизняного законодавства, а також до критеріїв правомірності, легітимності та пропорційності.

Теоретичні напрацювання та практичні рекомендації науковців, опубліковані в монографії, сприятимуть вирішенню низки питань у процесі формування правової системи України в умовах дії режиму воєнного стану та повоєнного відновлення держави. Насамперед, це стосується закріплення законодавчих засад та міжнародно-договірних відносин з питань реалізації державної політики у сфері безпеки України, відновлення її суверенітету та територіальної цілісності в межах її державного кордону, визнаного міжнародної спільнотою, збереження національного багатства.

Тематика наукових досліджень монографії є нагальною та висвітлює сучасне бачення вітчизняної системи права у сферах економіки та фінансів, соціального захисту, розробки правових засад і механізмів відшкодування шкоди, заподіяної російською агресією. Особлива увага приділяється питанням міждержавних інтеграційних зв'язків щодо політичного, економічного, культурного розвитку, як основного напрямку розбудови українського суспільства. Відповідно до зазначених напрямів дослідники зосереджують свою увагу на розробленні нормативно-правових актів для відновлення національної економіки, формування інвестиційного клімату, залучення потенціалу іноземного партнерства, впровадження сучасних дослідницьких інфраструктур.

Пропозиції, викладені у науковій праці свідчать про детальний аналіз правового механізму притягнення осіб держави-агресора до кримінальної відповідальності за вчинення на території України воєнних злочинів.

Монографічне видання відповідає високому науковому рівню. Наукові дослідження ґрунтуються на порівняльно-правовому аналізі законодавства ЄС та України, доктринах міжнародного й національного права. Такий підхід дозволяє проаналізувати аналогічні положення законодавства європейських держав та виокремити порядок дій щодо дотримання та встановлення уніфікованих норм міжнародних стандартів задля подальшого процесу інтеграції України до Європейського Співтовариства. Важливе значення має те, що автори монографії у своїх наукових дослідженнях застосовують власний практичний і професійний досвід поряд з наведеним фундаментальним теоретичним підґрунтям, що дозволяє використовувати їх пропозиції та рекомендації в практичній та законотворчій діяльності.

Резюмуючи викладене, слід зазначити, що рецензована фундаментальна наукова праця відповідає запиту сьогодення, характеризується науковою новизною і суттєвим внеском у вирішення гострих проблем, пов'язаних з війною в Україні. Відтак монографія буде корисною для парламентарів, посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування, органів правопорядку, науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх інших, хто цікавиться питаннями правничої науки.

Лазур Ярослав Володимирович

доктор юридичних наук, професор

декан юридичного факультету

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

¹ Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану : монографія / редкол. : В. А. Журавель (співгол.), Н. С. Кузнецова (співгол.), О. М. Бандурка та ін. ; Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2023. 902 с.